

PATVIRTINTA
UAB „Investicijų ir verslo garantijos“
Generalinio direktoriaus
2022-02-18 d. įsakymu Nr. B-36

PRIEMONĖS „PALŪKANŲ KOMPENSAVIMAS SMULKIOJO IR VIDUTINIO VERSLO SUBJEKTAMS“ PROJEKTŲ TINKAMŲ FINANSUOTI IŠLAIDŲ PATVIRTINIMO DOKUMENTŲ ATRANKINIO PATIKRINIMO TVARKA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Priemonės „Palūkanų kompensavimas smulkiojo ir vidutinio verslo subjektams“ (toliau – Priemonė) projektų tinkamų finansuoti išlaidų patvirtinimo dokumentų atrankinio patikrinimo tvarka (toliau – Tvarka) vadovaujama atliekant išmokėtų palūkanų kompensacijų projekto vykdytojams periodinius dokumentinius patikrinimus (toliau – dokumentiniai patikrinimai), siekiant įsitikinti, kad finansų įstaigų pažymose pateikta informacija apie paskolų ir palūkanų mokėjimą per ataskaitinį laikotarpį (toliau – pažymos) yra teisinga ir patikima. Dokumentinius patikrinimus organizuoja ir vykdo UAB „Investicijų ir verslo garantijos“ (toliau – INVEGA) Kokybės kontrolės skyrius (toliau – KKS).

2. Projekto atitiktis visiems kitiems Priemonės finansavimo sąlygų apraše, patvirtintame LR ekonomikos ir inovacijų ministro 2020 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 4-30 (toliau – Aprašas) nurodytiems tinkamumo finansuoti reikalavimams, išskyrus atitiktį projektų tinkamų finansuoti išlaidų patvirtinimo dokumentams, patikrinama pilna apimtimi (t. y. 100 proc.) iki išmokant palūkanų kompensacijas projekto vykdytojams.

3. Dokumentiniai patikrinimai atliekami ne rečiau kaip vieną kartą per metus. Esant poreikiui, gali būti atliekami neplaniniai dokumentiniai patikrinimai.

4. Tvarka parengta vadovaujantis:

4.1. AICPA audito gairėse apie imties sudarymą (AICPA Audit Guide – Audit Sampling) aprašyta atrankinės patikros, atliekamos taikant piniginio vieneto atrankos metodą, metodika, įskaitant tikrinamų vienetų imties dydžio nustatymą pagal atrankos patikimumo lygį, toleruotinos klaidos dydį ir leistinos klaidos, esant minimaliai atrankos imčiai, dydį (AICPA audito gairių apie imties sudarymą C priedo C1 lentelė). Šioje Tvaroje numatytos minimalios atrankinių patikrinimų imtys, duomenų patikimumo lygio nustatymas pagal ankstesnių atrankinių patikrinimų metu gautus duomenis, kiti atrankos aspektai yra nustatyti vadovaujantis aukščiau paminėtose gairėse nurodytais metodiniais nurodymais;

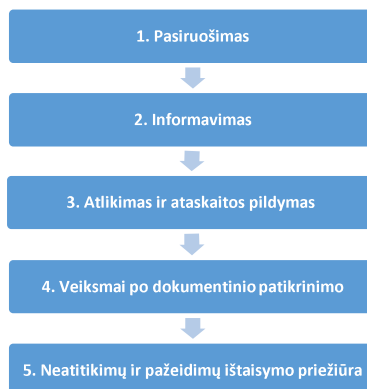
4.2. Aprašo nuostatomis – „INVEGA atsitiktinės atrankos būdu patikrina ne mažiau kaip 5 proc. pareiškėjų, kurių paraiškų vertinimas baigtas, priimtas teigiamas sprendimas dėl palūkanų kompensavimo ir kuriems INVEGA jau yra kompensavusi dalį sumokėtų palūkanų“.

5. Tvarka gali būti peržiūrima ir tikslinama atsižvelgus į Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės ir kitų kontrolės bei priežiūros veiksmus atliekančių institucijų pateiktas pastabas ir pasiūlymus bei įvertinus dokumentinių patikrinimų rezultatus ir nustačius poreikį tikslinti Tvarką.

II. DOKUMENTINIŲ PATIKRINIMŲ VYKDYMO PRINCIPAI

6. Rekomenduojami dokumentinių patikrinimų proceso etapai (1 pav.):

1 pav.

6.1. Pasiruošimas. Nustatomas projekto vykdytojų (toliau – projektai), kurių paraiškų vertinimas baigtas, priimtas teigiamas sprendimas dėl palūkanų kompensavimo ir kuriems INVEGA jau yra kompensavusi dalį sumokėtų palūkanų, skaičius per tikrinamąjį laikotarpį;

6.2. Informavimas. Finansų įstaigos raštu informuojamos apie atliekamą dokumentinį patikrinimą. Rašte nurodomas dokumentiniam patikrinimui atrinktų projektų sąrašas bei prašoma pateikti faktinį palūkanų sumokėjimą pagrindžiančius dokumentus. Taip pat nurodomas dokumentų pateikimo terminas, kuris negali būti ilgesnis nei 30 dienų. Už laiku pateiktus dokumentus, juose esančių duomenų tikrumą ir ūkinių operacijų teisėtumą atsako dokumentus teikianti finansų įstaiga;

6.3. Atlikimas ir ataskaitos pildymas. Dokumentinis patikrinimas atliekamas vadovaujantis šioje Tvaroje nustatytais reikalavimais. Dokumentinio patikrinimo ataskaitoje aprašoma tikrintų finansų įstaigų ir projektų atrankos procedūra, patikrinimo metu nustatyti faktai, neatitikimai ir (ar) pažeidimai ar jų nebuvimas. Patikrinimo ataskaita teikiama atitinkamų skyrių vadovams bei tikrintos Priemonės vadovui susipažinti (per INVEGOS vidaus duomenų valdymo sistemą) ir, jei tikslinga, kitiems INVEGOS darbuotojams;

6.4. Veiksmai po dokumentinio patikrinimo. Kiekviena tikrinta finansų įstaiga raštu informuojama apie dokumentinio patikrinimo rezultatus ir, jei yra būtina, teikiamos rekomendacijos.

7. Dokumentinių patikrinimų metu yra vertinami žemiau nurodyti aspektai lyginant pažymoje nurodytus duomenis su finansų įstaigos pateiktais palūkanų sumokėjimą pagrindžiančiais dokumentais:

7.1. ar palūkanos, kurias finansų įstaiga pažymoje nurodė kaip sumokėtas palūkanas, buvo faktiškai sumokėtos;

7.2. ar palūkanas sumokėjo projekto vykdytojas;

7.3. ar finansų įstaigų pažymose pateikta informacija yra teisinga, patikima ir užtikrina duomenų atsekamumą.

III. DOKUMENTINIŲ PATIKRINIMŲ VYKDYMAS

8. Kontrolinis tikrintinų projektų skaičius (kontrolinė imtis), įvertinus pageidaujamą atrankos patikimumo lygį (nuo 65 procentų iki 90 procentų), nustatomas pagal šią lentelę, kuri parengta vadovaujantis AICPA audito gairių apie imties sudarymą C priedo C1 lentele:

1 lentelė

Eil. Nr.	Atrankos patikimumo lygis	Minimalus tikrintinų projektų skaičius (imties dydis)	Toleruotina klaida nuo bendros tinkamų finansuoti išlaidų sumos	Leistina klaida, esant nurodytam imties dydžiui, nuo patikrintos tinkamų finansuoti išlaidų sumos
1.1.	90 proc.	116 vnt.	2 proc.	0 proc.
1.2.	90 proc.	171 vnt.	2 proc.	0,69 proc.
1.3.	90 proc.	217 vnt.	2 proc.	1,30 proc.
2.1.	80 proc.	81 vnt.	2 proc.	0 proc.
2.2.	80 proc.	113 vnt.	2 proc.	0,46 proc.
2.3.	80 proc.	139 vnt.	2 proc.	0,84 proc.
3.1.	70 proc.	61 vnt.	2 proc.	0 proc.
3.2.	70 proc.	81 vnt.	2 proc.	0,33 proc.
3.3.	70 proc.	120 vnt.	2 proc.	0,96 proc.
4.1.	65 proc.	53 vnt.	2 proc.	0 proc.
4.2.	65 proc.	69 vnt.	2 proc.	0,28 proc.
4.3.	65 proc.	100 vnt.	2 proc.	0,80 proc.

9. Kiekvienos finansų įstaigos tikrintini projektai turi būti atrinkti atsitiktinės atrankos būdu (pvz. Microsoft Excel programoje taikant „Randbetween“ funkciją):

9.1. dokumentinio patikrinimo metu visi projektai surūšiuojami pagal palūkanų kompensavimo laikotarpio pradžios datą (nuo anksčiausios iki vėliausios);

9.2. projektai atitinkamai paskirstomi pagal finansų įstaigas ir sunumeruojami;

9.3. nustačius tikrintinų projektų kontrolinės imties dydį (žiūrėti 10 arba 11 p.), jis paskirstomas tarp finansų įstaigų proporcingai jų daliai nuo bendro projektų skaičiaus. Apskaičiuojant konkrečios finansų įstaigos tikrintinų projektų skaičių taikomas matematinis apvalinimas;

9.4. Microsoft Excel programoje taikant „Randbetween“ funkciją sugeneruojamas reikiamas kontrolinės imties dydis, atitinkantis kiekvienai finansų įstaigai tenkantį projektų skaičių;

9.5. jeigu į kontrolinės imties dydį patenka tik vienas tam tikros finansų įstaigos projektas, atsitiktiniu būdu pasirenkamas dar vienas projektas, t. y. turi būti patikrinti ne mažiau kaip 2 kiekvienos finansų įstaigos projektai;

9.6. tam tikros finansų įstaigos pasirinkti tikrintini projektai yra tie, kurių eilės numeriai atitiko „Randbetween“ funkcijos pagalba sugeneruotus skaičius;

9.7. jeigu susumavus visus tikrintinus kiekvienos finansų įstaigos projektus jų bendras skaičius nesiekia pasirinkto imties dydžio, papildomai iš visų tikrintinų projektų atsitiktiniu būdu pasirenkamas trūkstamas tikrintinų projektų skaičius. Atrenkant tikrintinus projektus, turi būti vengiama šališkumo ar išankstinio numatymo ir užtikrinama, kad visi visumoje esantys projektai turėtų galimybę patekti į atranką.

10. Pirmą kartą atliekant dokumentinį patikrinimą tikrintinų projektų imtis sudaroma tokiu būdu:

10.1. pirmiausia pasirenkamas kontrolinės imties dydis, kuris nustatomas vadovaujantis Tvarkos 1 lentele. Kadangi rizika, kad finansų įstaigų pateikiami duomenys apie projektų vykdytojų sumokėtas palūkanas bus neteisinga ar nepatikima, vertinama kaip labai žema, pasirenkamas žemiausias (t. y. 65 proc.) atrankos patikimumo lygis ir 0 proc. leistina klaida, tad kontrolinės imties dydis yra 53 projektai;

10.2. jeigu pasirinkus konkrečius tikrintinus projektus patenka tik vienas tam tikros finansų įstaigos projektas, nors projektų yra daugiau, atsitiktiniu būdu pasirenkamas dar vienas tikrintinas šios finansų įstaigos projektas;

10.3. jeigu vadovaujantis 10.1 punktu ir 10.2 punktu susumavus pasirinktus projektus jų bendras skaičius yra mažesnis nei 5 proc. visų projektų, papildomai iš visų projektų atsitiktiniu būdu pasirenkama ir patikrinama tiek projektų, kad bendras patikrintų projektų skaičius sudarytų 5 proc. visų tikrinamo laikotarpio projektų.

11. Antrą ir kitus kartus atliekant dokumentinį patikrinimą tikrintinų projektų imtis sudaroma tokiu būdu:

11.1. pirmiausia pasirenkama kontrolinė imtis, kuri nustatoma vadovaujantis Tvarkos 1 lentele ir 11.1.1, 11.1.2, 11.1.3, 11.1.4 arba 11.1.5 papunkčio nuostatomis – minimalus tikrintinų projektų skaičius (imties dydis) nustatomas atsižvelgiant į pasirinktus atrankos patikimumo lygio ir leistinos klaidos parametrus, o konkretūs kontrolinės imties projektai pasirenkami vadovaujantis Tvarkos 9 punkte nurodytais principais:

11.1.1. jeigu ankstesnio dokumentinio patikrinimo metu nebuvo nustatyta klaidų, atrankos patikimumo lygis mažinamas vienu lygiu (10 proc. arba 5 proc.) ir taikoma 0 proc. leistina klaida. Mažiausia galima kontrolinė imtis, net jei ankstesnio atrankinio patikrinimo metu nebuvo nustatyta klaidų, yra 53 vnt. (taikomas 65 proc. atrankos patikimumo lygis ir 0 proc. leistina klaida);

11.1.2. jeigu ankstesnio dokumentinio patikrinimo metu buvo taikyta didesnė nei 0 proc. leistina klaida ir buvo nustatyta klaidų, bet jų dydis neviršijo leistinos klaidos, pasirenkamas ankstesnio atrankinio patikrinimo metu taikytas atrankos patikimumo lygis ir ankstesnio atrankinio patikrinimo metu taikyta leistina klaida bei, atsižvelgiant į atrankos patikimumo lygio ir leistinos klaidos parametrus, taikytas minimalus tikrintinų projektų skaičius (imties dydis);

11.1.3. jeigu ankstesnio dokumentinio patikrinimo metu buvo taikyta didesnė nei 0 proc. leistina klaida ir buvo nustatyta klaidų, kurių dydis viršijo leistiną klaidą mažiau nei 50 proc., pasirenkamas ankstesnio atrankinio patikrinimo metu taikytas atrankos patikimumo lygis ir vienu lygiu didesnė leistina klaida; jei tame pačiame patikimumo lygyje nėra vienu lygiu didesnės leistinos klaidos, pasirenkamas vienu lygiu (10 proc. ar 5 proc.) didesnis atrankos patikimumo lygis ir šiame lygyje nurodyta artimiausia mažesnė leistina klaida už anksčiau taikytą leistiną klaidą; jei buvo taikytas aukščiausias (t. y. 90 proc.) atrankos patikimumo lygis ir 1,3 proc. leistina klaida, pasirenkami tie patys parametrai (žiūrėti pvz. Nr. 1);

Pvz. Nr. 1

	Atrankos patikimumo lygis	Minimalus tikrintinų projektų skaičius (imties dydis)	Toleruotina klaida nuo bendros tinkamų finansuoti išlaidų sumos	Leistina klaida, esant nurodytam imties dydžiui, nuo patikrintos tinkamų finansuoti išlaidų sumos
1. Ankstesnės kontrolinės imties parametrai	70 proc.	120 vnt.	2 proc.	0,96 proc.
Tikrinamo laikotarpio kontrolinės imties parametrai (kai ankstesnio tikrinimo metu nustatyta klaida buvo 1,4 proc.)	80 proc.	139 vnt.	2 proc.	0,84 proc.
2. Ankstesnės kontrolinės imties parametrai	70 proc.	81 vnt.	2 proc.	0,33 proc.
Tikrinamo laikotarpio kontrolinės imties parametrai (kai ankstesnio tikrinimo metu nustatyta klaida buvo 0,35 proc.)	70 proc.	120 vnt.	2 proc.	0,96 proc.
3. Ankstesnės kontrolinės imties parametrai	90 proc.	217 vnt.	2 proc.	1,30 proc.

Tikrinamo laikotarpio kontrolinės imties parametrai (kai ankstesnio tikrinimo metu nustatyta klaida buvo 1,5 proc.)	90 proc.	217 vnt.	2 proc.	1,30 proc.
---	----------	----------	---------	------------

11.1.4. jeigu ankstesnio dokumentinio patikrinimo metu buvo taikyta didesnė nei 0 proc. leistina klaida ir buvo nustatyta klaidų, kurių dydis viršijo leistiną klaidą daugiau nei 50 proc., pasirenkamas aukščiausias (t. y. 90 proc.) atrankos patikimumo lygis ir 1,3 proc. leistina klaida, tad kontrolinės imties dydis yra 217 projektų; jei buvo taikytas aukščiausias (t. y. 90 proc.) atrankos patikimumo lygis ir 1,3 proc. leistina klaida, pasirenkami tie patys parametrai;

11.1.5. jeigu ankstesnio dokumentinio patikrinimo metu buvo taikyta 0 proc. leistina klaida ir buvo nustatyta klaidų, pasirenkamas ankstesnio atrankinio patikrinimo metu taikytas atrankos patikimumo lygis ir artimiausia didesnė leistina klaida nei ankstesnio atrankinio patikrinimo metu nustatyta klaida. Jei tame pačiame atrankos patikimumo lygyje nėra didesnės leistinos klaidos, pasirenkamas aukštesnis atrankos patikimo lygis ir didžiausia šiame atrankos patikimumo lygyje leistina klaida.

11.2. Jeigu pasirinkus konkrečius tikrintinus projektus patenka tik vienas tam tikros finansų įstaigos projektas, nors projektų yra daugiau, atsitiktiniu būdu pasirenkamas dar vienas tikrintinas šios finansų įstaigos projektas;

11.3. įvertinus ankstesniais laikotarpiais nustatytus neatitikimus, jų priežastis, tikimybę, kad neatitikimai gali kartotis tikrinamame laikotarpyje, taip pat atsižvelgus į kitą gautą informaciją, reikšmingas aplinkybes, į tikrinimo imtį yra įtraukiami papildomai 5 su kiekvienu rizikos veiksniu susiję projektai; jei į tikrinimo imtį nepatekusių projektų, susijusių su konkrečiu rizikos veiksniu, yra mažiau nei 5, patikrinami visi su šiuo rizikos veiksniu susiję projektai (t. y. su atitinkamu rizikos veiksniu susiję projektai patikrinami 100 proc.);

11.4. jeigu vadovaujantis 11.1-11.3 punktais susumavus pasirinktus projektus jų bendras skaičius yra mažesnis nei 5 proc. visų projektų, papildomai iš visų projektų atsitiktiniu būdu pasirenkama ir patikrinama tiek projektų, kad bendras patikrintų projektų skaičius siektų 5 proc. visų tikrinamo laikotarpio projektų.

12. Vadovaujantis Tvarkos 10 punktu arba 11 punktu, patikrinus projektus (t. y. atlikus pirminį dokumentinį patikrinimą), dokumentinis patikrinimas tęsiamas vadovaujantis šiais principais:

12.1. jeigu atlikus pirminį dokumentinį patikrinimą neatitikimų, turinčių įtakos išlaidų tinkamumui nerasta, dokumentinis patikrinimas baigiamas;

12.2. jeigu atlikus pirminį dokumentinį patikrinimą rasta neatitikimų, turinčių įtakos išlaidų tinkamumui paeiliui atliekami šie žingsniai:

12.2.1. įvertinus pirminio dokumentinio patikrinimo metu rastus neatitikimus nustatomi rizikos veiksniai ir papildomai atsitiktiniu būdu pasirenkama ir patikrinama ne mažiau kaip 5 proc. į tikrinimo imtį nepatekusių ir nepatikrintų projektų, susijusių su kiekvienu nustatytu rizikos veiksniu, arba ne mažiau kaip 5 projektai, jei 5 proc. sudarytų mažiau nei 5 vienetus. Jeigu į tikrinimo imtį nepatekusių projektų, susijusių su konkrečiu rizikos veiksniu, yra 5 ar mažiau vienetų, patikrinami visi su šiuo rizikos veiksniu susijusieji projektai (t. y. su atitinkamu rizikos veiksniu susiję projektai patikrinami 100 proc.);

12.2.2. jeigu atlikus 12.2.1 papunktyje nurodytą patikrinimą neatitikimų, turinčių įtakos išlaidų tinkamumui nerasta, dokumentinis patikrinimas baigiamas;

12.2.3. jeigu atlikus 12.2.1 papunktyje nurodytą patikrinimą randamas bent 1 neatitikimas, turintis įtakos išlaidų tinkamumui, kartojami 12.2.1 papunktyje nurodyti veiksmai tol, kol imties plėtime nerandama neatitikimų;

12.2.4. jeigu dokumentinio patikrinimo metu yra nustatomas sisteminis neatitikimas, papildomai į tikrinamąją imtį yra įtraukiami visi su sisteminiu neatitikimu galimai susiję projektai. Esant poreikiui, gali būti inicijuojamas papildomas tikslinis neplaninis dokumentinis patikrinimas.

13. Atliekant dokumentinį patikrinimą turi būti patikrinta ne mažiau projektų nei Tvarkoje nustatyta minimali tikrintina imtis. Esant įtarimui, kad į tikrinimo apimtį nepateko projektai, kurie gali turėti kitų, nei Tvarkoje nurodyta, rizikos faktorių ir dėl to minimali tikrinimo imtis yra nepakankama, į tikrinimo imtį įtraukiami visi su rizikos faktoriais susiję projektai. Esant poreikiui, gali būti inicijuojamas papildomas tikslinis neplaninis dokumentinis patikrinimas.

14. Baigus dokumentinį patikrinimą, atliekami Tvarkos 6.3 p. ir 6.4 p. nurodyti veiksmai.